

UZASADNIENIE

Decyzją z 10.06.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., po rozpoznaniu wniosku z 13.05.2019 r., odmówił T. W. ponownego przeliczenia wartości kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. Zakład wyjaśnił, że przedłożone przez wnioskodawczynię dowody nie potwierdzają podstawy składki na ubezpieczenie społeczne, wywodząc z powyższego brak podstaw do przeliczenia kapitału początkowego.

(decyzja k. 7 akt kapitałowych)

Decyzją z 10.06.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., po rozpoznaniu wniosku z 13.05.2019 r., odmówił T. W. przeliczenia emerytury. Zakład argumentował, że zgodnie z art. 26 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.) podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Zakład wyjaśnił, że wartość kapitału początkowego nie uległa zmianie, wywodząc z powyższego brak podstaw do przeliczenia emerytury.

(decyzja k. 41 akt emerytalnych)

Odwołanie od obu w/w decyzji złożyła wnioskodawczyni, wnosząc o ich zmianę poprzez ponowne przeliczenie kapitału początkowego oraz emerytury z uwzględnieniem dokumentów złożonych 13.05.2019 r. potwierdzających raporty sprzedaży do 18.06.1986 r. do 11.04.1988 r. Skarżąca podkreśliła, że w każdym miesiącu rozliczała się z zakładem pracy ze sprzedaży towarów za co otrzymywała wynagrodzenie prowizję 3,8% oraz 361 (starych) zł za utrzymanie czystości, od których to kwot były naliczane i odprowadzane składki ZUS-owskie przez zakład pracy Gminną Spółdzielnię (...) w S., czego dowodem jest świadectwo pracy z dnia 12.02.1996 r. wydane przez w/w pracodawcę. Odwołująca podniosła, że ze złożonych w ZUS raportów wynika, że w każdym miesiącu w okresie od 18.06.1986 r. do 11.04.1988 r. uzyskała sprzedaż towarów, dodając, że w związku z tym, że zostały zagubione dokumenty w archiwum ze spornego okresu wykonywania umowy agencyjnej, nie miała innej możliwości udokumentowania tych okoliczności.

(odwołania k. 3, k. 3 akt VIII U 3303/19)

W odpowiedziach na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując zajęte stanowisko. Dodatkowo Zakład argumentował, że sporny okres od 16.06.1986 r. do 11.04.1988 r. został zaliczony wnioskodawczyni do stażu pracy na podstawie wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej, natomiast z załączonych raportów oraz innych dokumentów nie wynika od jakiej podstawy wymiaru odprowadzane były składki w latach 1986-1988, co uniemożliwia przeliczenie kapitału początkowego. Pozwany wyjaśnił, że kwestię ubezpieczenia oraz opłacania składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy agencyjnej w spornych okresach regulowała obowiązująca od 1.01.1976 r. ustawa z 19.12.1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz.U. z 1983 r., Nr 31, poz. 146), wskazując, że zgodnie z art. 25 ust.1 tej ustawy, składkę na ubezpieczenie opłacają w odpowiednich częściach jednostka gospodarki uspołecznionej, która zawarła umowę i ubezpieczony. A zgodnie z art. 27 tej ustawy, jeżeli po upływie roku kalendarzowego okaże się, że w ciągu tego roku przeciętny miesięczny dochód z wykonywania umowy nie osiągnął połowy najniższego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej składki opłacane za ten rok podlegają zwrotowi, a tego roku nie wlicza się do okresu ubezpieczenia wymaganego do uzyskania świadczenia na podstawie tej ustawy. Zakład podniósł, że w celu przeliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskiwanego w Gminnej Spółdzielni (...) w S. na stanowisku agenta (...) (umowa agencyjna) wnioskodawczyni powinna przedstawić

dokumenty płacowe stwierdzające osiągnięte wynagrodzenie, konkludując, że zaskarżone decyzji zostały wydane prawidłowo.

(odpowiedź na odwołanie k. 4-5, k. 4-5 akt VIII U 3303/19)

Sprawa z odwołania ubezpieczonej od decyzji dotyczącej odmowy ponownego przeliczenia kapitału początkowego o sygn. VIII U 3303/19 została połączona ze sprawą zainicjowaną jej odwołaniem od decyzji o odmowie przeliczenia emerytury o sygn. VIII U 3302/19, celem wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia za sygn. VIII U 3302/19. (k. 23 akt VIII U 3303/19)

W piśmie procesowym z 7.11.2019 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie, a dodatkowo podniosła, że w spornym okresie tylko pracodawca zatrudniający do 20 pracowników odprowadzał na ich konto składki, natomiast pracodawca zatrudniający powyżej 20 pracowników odprowadzał składki grupowo a nie imiennie. (k. 14-15)

W piśmie procesowym z 30.11.2020 r. Zakład podtrzymał zajęte stanowisko, wskazując, że indywidualne konta ubezpieczonych istnieją od 1999 r. (k. 49)

Na rozprawie z 28.01.2021 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie, precyzując, że sporne są tylko jej zarobki, które uzyskiwała od sprzedaży towarów w okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w S. w latach 1986-1988, natomiast nie są sporne i nie są objęte żądaniem odwołania jej zarobki za tzw. utrzymanie czystości.

(e-prot. z 28.01.2021 r.:00:00:53-00:04:59)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

T. W., urodzona (...), złożyła w dniu 22.03.2018 r. wniosek o emeryturę. (okoliczności niesporne, a nadto wniosek k. 1 akt emerytalnych)

Decyzją z 10.04.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił dla T. W. wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 102,68 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1977 r. do 31.12.1986 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 8,41% i został wyliczony przy przyjęciu następujących zarobków wnioskodawczyni:

- w 1977 r. w kwocie 10222,58 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 55152 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosi 37,07%,
- w 1978 r. w kwocie 13800 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 58644 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 47,06%,
- w 1979 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 63924 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%,
- w 1980 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 72480 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%,
- w 1981 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 92268 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%,
- w 1982 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 139572 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%,

- w 1983 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 173700 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%,

- w 1984 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 202056 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%,

- w 1985 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 240060 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%,

- w 1986 r. w kwocie 0,00 zł, kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 289140 zł, stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy 0%.

Zakład wyjaśnił, że podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 8,41% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową ($8,41\% \times 1220,89 \text{ zł} = 102,68 \text{ zł}$).

ZUS do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjął okresy składkowe w ilości łącznej: 2 lata, 9 miesięcy, 13 dni, tj. 33 miesiące oraz okresy nieskładkowe – okresy sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi): 4 lata, 11 miesięcy, 24 dni, tj. 59 miesięcy.

Współczynnik proporcjonalny do – osiągniętego do 31.12.1998 r. – wieku oraz okresy składkowego i nieskładkowego wyniósł 47,81%. Zakład wyjaśnił, że współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Do ustalenia współczynnika przyjęto: wiek wnioskodawczynie w dniu 31.12.1998 r. – po zaokrągleniu do pełnych lat – wynoszący 42 lata, łączny staż ubezpieczeniowy – po zaokrągleniu do pełnych lat – wynoszący 8 lat.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynoszące 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25.03.1999 r. w sprawie tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. Nr 12, poz. 173).

Obliczenie wartości kapitału początkowego:

$209,01 \text{ zł} \times 47,81\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 140,09 zł,

$(33 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 102,68 \text{ zł}$ (podstawa wymiaru) = 3,68 zł

$(59 \text{ miesięcy nieskładkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 102,68 \text{ zł}$ (podstawa wymiaru) = 6,56 zł

Razem 150,33 zł

$150,33 \text{ zł} \times 209 \text{ miesięcy średniego dalszego trwania życia} = 31418,97 \text{ zł}$.

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 31418,97 zł.

(decyzja z 10.04.2018 r. wraz z załącznikiem k. 4-5 akt kapitałowych)

Decyzją z 11.04.2018 r. ZUS przyznał wnioskodawczynie emeryturę od 1.03.2018 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Zakład obliczył wysokość emerytury przyjmując jako podstawę kwotę kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. ZUS wyjaśnił, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 117348,91 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 247,60 miesięcy,

- wyliczona kwota emerytury wynosi 473,95 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.): $117348,91 \text{ zł} / 247,60 \text{ zł} = 473,95 \text{ zł}$.

Do obliczenia emerytury wnioskodawczyni Zakład przyjął średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego ponieważ jest to dla ubezpieczonej korzystniejsze, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Jednocześnie ZUS wskazał, że emerytura przyznana od 1.03.2018 r. w kwocie 473,95 zł jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 1029,80 zł, dodając, że emerytury nie podwyższa się, ponieważ wnioskodawczyni nie udowodniła łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 20 lat.

(decyzja z 11.04.2018 r. k. 38 akt emerytalnych)

W dn. 13.05.2019 r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem ponownego przeliczenia kapitału początkowego, do którego załączyła oryginalne raporty sprzedaży towarów w (...) Nr 5 w P. z okresu od czerwca 1986 r. do kwietnia 1988 r., kiedy prowadziła w/w sklep jako agent w ramach zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w S..

(wniosek o przeliczenie emerytury karta nienumerowana za kartą 40 akt emerytalnych, oryginalne raporty sprzedażowe w aktach emerytalnych)

Pierwszą zaskarżoną decyzją z 10.06.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., w wyniku rozpoznania w/w wniosku, odmówił T. W. ponownego przeliczenia wartości kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r., argumentując, że przedłożone przez wnioskodawczynię dowody nie potwierdzają podstawy składki na ubezpieczenie społeczne, wobec czego brak podstaw do przeliczenia kapitału początkowego. (decyzja k. 7 akt kapitałowych)

Drugą zaskarżoną decyzją z 10.06.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., po rozpoznaniu rzeczonoego wniosku, odmówił T. W. przeliczenia emerytury, wyjaśniając, że wartość kapitału początkowego nie uległa zmianie, wobec czego brak podstaw do przeliczenia emerytury.

(decyzja k. 41 akt emerytalnych)

T. W. była zatrudniona w Gminnej Spółdzielni (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy od 16.06.1986 r. do 15.04.1988 r. i w tym okresie wykonywała umowę agencyjną jako agent (...) nr 5 w P., uzyskując początkowo od 16.06.1986 r. wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 3% od kwoty ze sprzedaży towarów handlowych, a od 1.01.1987 r. w wysokości 3,8% od tej kwoty. Wnioskodawczyni w badanym okresie sama prowadziła jako agent mały wiejski sklep. Wnioskodawczyni miała wyznaczoną kwotę, którą powinna osiągnąć co miesiąc ze sprzedaży towarów. Gdyby odwołująca przekroczyła tę kwotę, wówczas otrzymałaby premię. W badanym okresie wnioskodawczyni nigdy tej kwoty nie przekroczyła i nie dostawała z tego tytułu premii.

(świadcstwo pracy k. 18, angaż z 16.06.1986 r. k. 12 akt emerytalnych, angaż z 3.03.1987 r. k. 13 akt emerytalnych, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej k. 19, oryginalna legitymacja ubezpieczeniowa k. 12 akt emerytalnych, zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 10.05.2022 r.: 00:04:05 w zw. z e-prot. z 28.01.2021 r. 00:04:59)

W świadectwie pracy wystawionym w dn. 12.02.1996 r. przez Gminną Spółdzielnię (...) w S. potwierdzono zatrudnienie wnioskodawczyni w w/w okresie jako agenta (...), a także potwierdzono, że od kwot wynagrodzenia były naliczane i odprowadzane składki ZUS oraz, że wnioskodawczyni w okresie zatrudnienia podlegała ubezpieczeniu.

(świadcstwo pracy k. 18)

W legitymacji ubezpieczeniowej poświadczono, że odwołująca w spornym okresie od 15.06.1986 r. do 15.04.1988 r. wykonywała pracę agenta (...).

(kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej k. 19, oryginalna legitymacja ubezpieczeniowa k. 12 akt emerytalnych)

Sporny okres od 16.06.1986 r. do 11.04.1988 r. został zaliczony przez ZUS wnioskodawczyni do stażu pracy na podstawie wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej. (okoliczność niesporna)

W badanym okresie Gminna Spółdzielnia (...) w S. składała do ZUS deklaracje bezimienne zgłaszając swoich pracowników do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczając za nich składki przez podanie w deklaracji rozliczeniowej łącznej liczby zatrudnionych pracowników oraz łącznej podstawy wymiaru na koniec okresu, którego deklaracja dotyczyła i w związku z tym ZUS nie może potwierdzić na podstawie posiadanych informacji okresu ubezpieczenia społecznego oraz podstawy wymiaru składek T. W. w tym okresie.

(okoliczność niesporna, a nadto pismo ZUS III Oddział w W. k. 54)

Zgodnie z oryginalnymi raportami sprzedaży towarów w sklepie (...) w P. wnioskodawczyni jako agent uzyskała w spornym okresie ze sprzedaży towaru następujące kwoty: w czerwcu 1986 r. 91000 zł, w lipcu 1986 r. 565340 zł, w sierpniu 1986 r. 487600 zł, we wrześniu 1986 r. 429300 zł, w październiku 1986 r. 499050 zł, w listopadzie 1986 r. 393450 zł, w grudniu 1986 r. 438050 zł, w styczniu 1987 r. 401500 zł, w lutym 1987 r. 409000 zł, w marcu 1987 r. 455100 zł, w kwietniu 1987 r. 425150 zł, w maju 1987 r. 464400 zł, w czerwcu 1987 r. 560550 zł, w lipcu 1987 r. 80100 zł, w sierpniu 1987 r. 691850 zł, we wrześniu 1987 r. 548150 zł, w październiku 1987 r. 620100 zł, w listopadzie 1987 r. 747850 zł, w grudniu 1987 r. 611100 zł, w styczniu 1988 r. 723400 zł, w lutym 1988 r. 699300 zł, w marcu 1988 r. 745300 zł, w kwietniu 1987 r. 92000 zł.

(oryginalne raporty sprzedaży w aktach ZUS)

Zgodnie z wiedzą z zakresu rachunkowości hipotetyczne zarobki wnioskodawczyni wyliczone przy przyjęciu kwot wynikających z w/w raportów sprzedaży w (...) Nr 5 w P. oraz przy przyjęciu, że wynagrodzenie prowizyjne skarżące wynosiło od 16.06.1986 r. do 31.12.1986 r. 3% kwoty ze sprzedaży towaru, a od 1.01.1987 r. do 15.04.1988 r. wynosiło 3,8% tej kwoty, kształtowały się następująco: w czerwcu 1986 r. 2730 zł (91000 zł x 3%), w lipcu 1986 r. 16960,20 zł (565340 zł x 3%), w sierpniu 1986 r. 14628 zł (487600 zł x 3%), we wrześniu 1986 r. 12879 zł (429300 zł x 3%), w październiku 1986 r. 14971,50 zł (499050 zł x 3%), w listopadzie 1986 r. 11803,50 zł (393450 zł x 3%), w grudniu 1986 r. 13141,50 zł (438050 zł x 3%), w styczniu 1987 r. 15257 zł (401500 zł x 3,8%), w lutym 1987 r. 15542 zł (409000 zł x 3,8%), w marcu 1987 r. 17293,80 zł (455100 zł x 3,8%), w kwietniu 1987 r. 16155,70 zł (425150 zł x 3,8%), w maju 1987 r. 17647,20 zł (464400 zł x 3,8%), w czerwcu 1987 r. 21300,90 zł (560550 zł x 3,8%), w lipcu 1987 r. 30438 zł (80100 zł x 3,8%), w sierpniu 1987 r. 26290,30 zł (691850 zł x 3,8%), we wrześniu 1987 r. 20829,70 zł (548150 zł x 3,8%), w październiku 1987 r. 23563,80 zł (620100 zł x 3,8%), w listopadzie 1987 r. 28418,30 zł (747850 zł x 3,8%), w grudniu 1987 r. 23221,80 zł (611100 zł x 3,8%), w styczniu 1988 r. 27489,20 zł (723400 zł x 3,8%), w lutym 1988 r. 26573,40 zł (699300 zł x 3,8%), w marcu 1988 r. 28321,40 zł (745300 zł x 3,8%), w kwietniu 1987 r. 3496 zł (92000 zł x 3,8%).

Kwota najniższego wynagrodzenia w 1986 r. wynosiła 5400 zł, w 1987 r. 7000 zł, w 1988 r. 9000 zł. W żadnym z miesięcy badanego okresu wnioskodawczyni nie przekroczyła maksymalnej kwoty podstawy wymiaru, którą była wówczas 5-krotność kwoty najniższego wynagrodzenia w gospodarce społecznoej.

Przy przyjęciu w/w kwot hipotetycznych miesięcznych zarobków wnioskodawczyni ze sprzedaży towaru w sklepie (...) w P., skarżąca jako agent uzyskała w następującej wysokości zarobki roczne:

- w 1986 r. 87113,70 zł,

- w 1987 r. 255958,50 zł,

- w 1988 r. 85880 zł.

Do wyliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego najkorzystniejszą jest przeciętna podstaw wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1.01.1978 r. do 31.12.1987 r. wynosząca 17,18%, do obliczenia której przyjęto następujące zarobki ubezpieczonej:

- 1978 r. – w kwocie 13800 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 58644 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 47,06%,

- 1979 r. w kwocie 0,00 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 63924 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 0%,

- 1980 r. w kwocie 0,00 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 72480 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 0%,

- 1981 r. w kwocie 0,00 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 92268 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 0%,

- 1982 r. w kwocie 0,00 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 139572 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 0%,

- 1983 r. w kwocie 0,00 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 173700 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 0%,

- 1984 r. w kwocie 0,00 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 202056 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 0%,

- 1985 r. w kwocie 0,00 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 240060 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 0%,

- 1986 r. w kwocie 87113,70 zł, przy czym kwota przeciętnego wynagrodzenia proporcjonalnie za 6 miesięcy faktycznego ubezpieczenia w tym roku wynosiła 168665 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 51,65%.

-1987 r. w kwocie 255958,50 zł, przy czym kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wynosiła 350208 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 73,09%,

- 1988 r. w kwocie 85880,00 zł, przy czym kwota przeciętnego wynagrodzenia proporcjonalnie za 4 miesiące faktycznego ubezpieczenia w tym roku wynosiła 212360 zł, a stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy wyniósł 40,44%,

(opinia biegłego z zakresu rachunkowości A. G. k. 77- 82)

Zgodnie wyliczonymi hipotetycznymi wynagrodzeniami wnioskodawczyni w spornych latach 1986-1988:

1) hipotetyczny kapitał początkowy wyliczony na dzień 1.01.1999 r. z lat 1978-1988 wynosi 33649,00 zł:

podstawa wymiaru $1220,89 \times 17,18\% = 209,75$ zł,

$293,01$ zł $\times 47,81\%$ (współczynnik proporcjonalny) = $140,09$ zł

$(39 \text{ miesiące składowe} \times 1,3\%) : 12 \times 209,75 \text{ (podstawa wymiaru)} = 7,51 \text{ zł}$

$(59 \text{ miesiące nieskładkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 209,75 \text{ zł} = 13,40 \text{ zł}$

Razem 161,00 zł

$161,00 \text{ zł} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 33649,00 \text{ zł}$

2) wysokość hipotetycznej emerytury wyliczonej na dzień 1.03.2018 r. wynosi 507,58 zł:

kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego 125677,99 zł

średnie dalsze trwanie życia 247,60 miesięcy

wysokość hipotetycznej emerytury $(...),99/247,60 = 507,58 \text{ zł}$.

(hipotetyczne obliczenia organu rentowego k. 94-95)

Powyższe ustalenia Sąd oparł na niekwestionowanych co do ich autentyczności dokumentach pochodzących ze spornego okresu, a także na podstawie zeznań samej skarżącej, uznając, że nie ma podstaw do podważenia ich wartości dowodowej. Zeznania wnioskodawczynie są spójne, logiczne i są też koherentne z zachowaną dokumentami potwierdzającymi zatrudnienie skarżącej w ramach umowy agencyjnej. Należy podkreślić, że sam fakt wykonywania umowy agencyjnej przez skarżącą nie był kwestionowany przez ZUS i pozwany cały ten okres zaliczył wnioskodawczynie do stażu pracy. Ponadto należy zaznaczyć, że spór dotyczył tylko wynagrodzenia jakie wnioskodawczynie uzyskiwała w ramach prowizji od sprzedawanych towarów w prowadzonym przez nią na podstawie umowy agencyjnej sklepie. Sąd dał wiarę skarżącej, że jako agent sama prowadziła sklep (...), albowiem był to jedynie mały, wiejski sklep w P., w miejscowości, w której odwołująca do tej pory mieszka, a pozwany nie podważył skutecznie tych zeznań.

Same kwoty wynikające ze sprzedaży towarów w tym sklepie nie były sporne i zostały wykazane przez ubezpieczoną za pomocą oryginalnych raportów sprzedażowych ze sklepu (...) w P..

Bezspornym było także to w jakiej wysokości procentowej ustalono wynagrodzenie prowizyjne skarżącej od uzyskanej kwoty ze sprzedaży w danym miesiącu.

Warto także zaznaczyć, że z treści świadectwa pracy wynika ponad wszelką wątpliwość, iż wnioskodawczynie objęta była obowiązkowym ubezpieczeniem, co wiązało się z odprowadzaniem tychże składek. Nie bez znaczenia dla oceny tych okoliczności ma także fakt, że stroną umowy agencyjnej nie było małe przedsiębiorstwo, ale jednostka gospodarki społecznej, która w tamtych latach nie mogłaby nie respektować bezwzględnie obowiązujących przepisów regulujących obowiązek ubezpieczenia osób wykonujących umowy agencyjnej czy umowy zlecenia. Dlatego przyjęcie przez ZUS za sporny okres „zerowych” wynagrodzeń jest nieuzasadnione.

Ustalenie wysokości hipotetycznych zarobków wnioskodawczynie w badanym okresie a następnie wyliczenie najkorzystniejszej przeciętnej podstawy wymiaru składek do hipotetycznego wyliczenia podstawy kapitału początkowego Sąd oparł się na niekwestionowanej w tej części przez strony opinii biegłego z zakresu rachunkowości A. G., co do poprawności matematycznych wyliczeń, które również zdaniem Sądu nie budzi pod tym względem żadnych zastrzeżeń.

Jednakże ustalenia faktyczne co do wartości hipotetycznego kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. przy uwzględnieniu obliczonych przez biegłego zarobków skarżącej w spornym okresie i najkorzystniejszej przeciętnej podstawy wymiaru składek z lat 1978-1987, a następnie obliczenie wysokości hipotetycznej emerytury odwołującej na dzień 1.03.2018 r. Sąd oparł na złożonym do akt sprawy obliczeniu wykonanym przez pozwanego, pomijając w tym zakresie opinię biegłego ds. rachunkowości A. G.. Słusznie bowiem Zakład zarzucił, że biegły obliczając hipotetyczną wartość kapitału początkowego nieprawidłowo liczył okres wychowywania dzieci po 0,7% podstawy

wymiaru. Należy podkreślić, że poprawności matematycznego obliczenia hipotetycznego kapitału i hipotetycznej emerytury dokonanej przez ZUS w piśmie procesowym z 22.11.2021 r. (k. 94-95), odwołująca nie kwestionowała, a Sąd nie znalazł z urzędu żadnych zastrzeżeń co do ich poprawności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania skutkują zmianą zaskarżonych decyzji.

Stosownie do treści art. 114 ustęp 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Podstawą ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości mogą być tylko i wyłącznie nowe dowody, a zatem takie które nie były znane organowi rentowemu w poprzednim postępowaniu. Przymiot nowości nie dotyczy natomiast ujawnionych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji. A zatem podstawą ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości nie muszą być okoliczności, na które osoba ubiegająca się o świadczenia lub organ rentowy nie mogły powołać się w poprzednim postępowaniu, lecz takie, które powinny być znane przy dołożeniu minimum staranności, ale na skutek błędu lub przeoczenia nie zostały uwzględnione w poprzednim postępowaniu, a powodujące pominięcie ustalenia istnienia jednego z warunków uprawniających do świadczeń (tak. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z 2010-05-26, II UK 354/09).

W będącej przedmiotem osądu sprawie wnioskodawczyni wniosła o ponowne ustalenie kapitału początkowego i w konsekwencji wysokości jej emerytury przy uwzględnienie jej wynagrodzeń z lat 1986-1988, które uzyskiwała jako agent sklepu (...) w P. na podstawie umowy agencyjnej zawartej z Gminną Spółdzielnią (...) w S..

Wnioskodawczyni urodziła się (...), a zatem jej emerytura musiała zostać ustalona w oparciu zasady określone w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl wskazanego artykułu emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40 a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Istota niniejszego postępowania sprowadziła się zatem do rozstrzygnięcia czy możliwym jest przyjęcie innej wartości wynagrodzenia przy wyliczaniu kapitału początkowego wnioskodawczyni w latach 1986-1988 niż przyjęte przez ZUS zerowe. Nie ulegało bowiem wątpliwości, że wartość kapitału początkowego ubezpieczonej przekłada się bezpośrednio na wysokość jej świadczenia emerytalnego.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego, w myśl ust.3 art.174 ww. ustawy, ustala się na zasadach określonych w art. 5, 16, 17 ust.1 i 3 oraz art.18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 roku.

Stosownie zaś do treści art.174 ust. 3b w/w ustawy, jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Zgodnie z treścią §21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja §21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4 marca 1997 roku, III AUa 105/97, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 27 czerwca 1995 roku, III AUa 177/95, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku, III AUa 294/93).

W sprawie odpowiednio stosuje się również rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie wykonania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. z 1975 r Nr 46, poz. 250 ze zm.).

Dokonując rozważań prawnych należy podkreślić, że obydwa odwołania są w zasadzie tożsame, gdyż dotyczą one przyjęcia przez ZUS za lata 1986 -1988 zerowych wynagrodzeń z tytułu wykonywania umowy agencyjnej przez skarżącą. Jest to okres kiedy to wnioskodawczyni w ramach umowy agencyjnej prowadziła sklep (...) w P. i uzyskiwała z wynagrodzeni prowizyjne obliczane procentowo od kwot uzyskanych ze sprzedaży towaru. Przypomnieć także należy, że ostatecznie skarżąca sprecyzowała swoje roszczenie w ten sposób, że ograniczyła się do jednego zarzutu i domagał się zmiany obu decyzji poprzez przyjęcie, że w okresie 1986-1988 r. z tytułu umowy agencyjnej odprowadzane były składki do ZUS-u, których podstawą wymiaru było wynagrodzenie prowizyjne ze sprzedaży towaru w sklepie (...) w P.. Dlatego tylko ten aspekt jego odwołania był przedmiotem oceny Sądu Okręgowego.

Aby merytorycznie ustosunkować się do treści odwołań warto przytoczyć na wstępie akty prawne, które regulowały kwestie ubezpieczenia z tytułu umowy agencyjnej oraz wysokości składek z tegoż tytułu.

Wnioskodawczyni, co jest w sprawie bezsporne, gdyż okres ten został zaliczony przez ZUS jako składkowy, wykonywała umowę agencyjną w okresie od 16.06.1986 r. do 15.04.1988 r. a więc w okresie obowiązywania ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (t. j. Dz. U z 1995 r., nr 65, poz. 333ze. zm), która w art. 1 ust. 1 w brzmieniu wówczas obowiązującym stanowił – „Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne określone ustawą, zwane dalej "ubezpieczeniem", obejmuje osoby wykonujące stale i odpłatnie pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, zawartej z jednostkami gospodarki uspołecznionej”. Tym samym istniał wówczas obowiązek ubezpieczenia społecznego dla osób wykonujących umowę agencyjną na podstawie umowy trwającej nieprzerwanie co najmniej 6 miesięcy.

Wysokość podstawy wymiaru składek regulowało w §9 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 r. (Dz. U. Nr 46, poz. 250 ze zm.), w sprawie wykonania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia i stanowiło w pierwotnej wersji, że składka na ubezpieczenie wynosi 18% podstawy jej wymiaru. Składkę na ubezpieczenie osoby, która zawarła umowę, opłaca w części wynoszącej 10% podstawy jej wymiaru ta osoba, a w pozostałej części - jednostka gospodarki uspołecznionej. Przy czym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 1983 r. (Dz. U. Nr 68, poz. 305) wysokość składki została zmieniona na 25%, z tego 14% płaci agent, a 11% jednostka gospodarki uspołecznionej. Przepis §12 powyższego rozporządzenia zmieniony został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1982 r (Dz. U. Nr 13, poz. 102) i w badanym okresie brzmiał: „podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne nie może przekroczyć pięciokrotnej kwoty najniższego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej” . Z kolei z treści § 3a tegoż rozporządzenia wynikało, że jeżeli czas pracy określony w umowie agencyjnej odpowiada co najmniej pełnemu wymiarowi czasu pracy obowiązującego pracowników jednostki gospodarki uspołecznionej, która zawarła umowę, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie nie może być niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej.

Przepisy powyższe obowiązywały od 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1990 r. i to właśnie one mają zastosowanie do sytuacji prawnej skarżącej co do wysokości składek za okres od 16.06.1986 r. do 15.04.1988 r.

Oznacza to, że minimalna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne nie mogła być niższa od najniższego wynagrodzenia (§3a) , zaś maksymalna nie mogła przekraczać pięciokrotnej kwoty najniższego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej (§12 rozporządzenia z dnia 21 kwietnia 1982 r.), co już skutkuje przyjęciem, że ZUS nieprawidłowo przyjął w badanym okresie w latach 1986-1988 zerowe zarobki skarżącej, skoro winien był co najmniej przyjąć kwoty najniższego wynagrodzenia , bo taki był minimalny wymóg ustawowy.

Trzeba tutaj także podkreślić, że stosownie do treści art. 1 ust. 1 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 19 grudnia 1975r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz.U z 1975r., Nr 45, poz. 232) obowiązek ubezpieczenia społecznego obejmował osoby wykonujące stale i odpłatnie pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, zawartej z jednostkami gospodarki uspołecznionej.

Obowiązek ubezpieczenia, a w konsekwencji istniejący po stronie jednostki gospodarki uspołecznionej stosownie do treści § 2 rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 14 lutego 1976 r. w sprawie trybu postępowania w zakresie ubezpieczenia społecznego osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz.U. z 1976r., Nr 6, poz. 33), obowiązek rozliczania składek na ubezpieczenie z oddziałem ZUS, dotyczył zatem osób, które miały zawarte z tym zakładem umowy agencyjne lub umowy zlecenia.

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 26 września 2006 r. sygn. akt II UK 29/06, że przepis art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (jednolity tekst: Dz.U. z 1995 r. Nr 65, poz. 333 ze zm.) określał zasady finansowania składki na ubezpieczenie społeczne osoby wykonującej umowę zlecenia, a nie płatnika tej składki. Na podstawie delegacji z art. 7 i 28 ustawy o

ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia wydano rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wykonania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia z dnia 31 grudnia 1975 r. (Dz.U. Nr 46, poz. 250). Zgodnie z § 10 ustęp 1 rozporządzenia - to jednostki gospodarki uspołecznionej obowiązane były do rozliczania co miesiąc składek na ubezpieczenie na podstawie deklaracji rozliczeniowej składanej we właściwym oddziale Zakładu. Składki na ubezpieczenie oraz deklarację rozliczeniową jednostka gospodarki uspołecznionej zobowiązana była przekazać do oddziału Zakładu w terminie do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły. Przepisy te zostały uchylone dopiero z dniem 1 stycznia 1990 r. przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (jednolity tekst: Dz.U. z 1993 r. Nr 68, poz. 330 ze zm.), a zatem obowiązywały w całym badanym okresie w niniejszej sprawie.

Należy zatem jednoznacznie podkreślić, że to nie osoba wykonująca pracę na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia, czyli skarżąca była płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu tej umowy. Płatnikiem tym była osoba, na rzecz której umowa zlecenia lub umowa agencyjna była wykonywana, czyli Spółdzielnia. Przepis art. 25 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia stanowił jedynie podstawę źródła finansowania tej składki w odpowiednich częściach ze środków zawierającego umowę i ubezpieczonego. Jednocześnie należy wskazać, że obowiązujące wówczas przepisy zobowiązywały agenta do przekazywania składek na ubezpieczenie społeczne do Spółdzielni, która zobligowana była do przekazania tych kwot ubezpieczycielowi. Wnioskodawczyni zaś, jak wynika z jej zeznań i ze świadectwa pracy dotyczącego badanego okresu spełniła ten obowiązek. Skoro zaś skarżąca nie była płatnikiem składek z tytułu umowy agencyjnej, to nie mogą ją obciążać negatywne konsekwencje braku potwierdzenia opłacania składek.

Sąd Okręgowy mając na uwadze fakt, że wnioskodawczyni zatrudniona była na podstawie umowy agencyjnej w pełnym wymiarze czasu pracy i w tym okresie objęta była obowiązkowym ubezpieczeniem (vide: treść świadectwa pracy) stanął ostatecznie na stanowisku, że skoro skarżąca udowodniła fakt opłacania składek od podstawy wymiaru, którą stanowiły jej zarobki prowizyjne w wysokości procentowej wynikającej z oryginalnych angaży i ze świadectwa pracy od kwot sprzedanych towarów w sklepie, który prowadziła jako agent i w sposób niespornych wykazała kwoty jakie w badanym okresie uzyskiwała jako agent ze sprzedaży towaru w prowadzonym przez nią sklepie (vide: oryginalne raporty sprzedażowe pochodzące ze sklepu prowadzonego przez skarżącą), a składki takie z całą pewnością według Sądu były odprowadzane, to w efekcie należy przyjąć, że płatnik składek opłacał je od ustalonych przez biegłego A. G. w badanym okresie kwot miesięcznego wynagrodzenia prowizyjnego skarżącej, których wysokość pod względem matematycznym nie była kwestionowana.

Dlatego też Sąd Okręgowy rozstrzygając spór pomiędzy stronami przyjął za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w badanym okresie wskazane w opinii biegłego A. G. kwoty zarobków prowizyjnych od sprzedanych towarów w sklepie (...) w P., które skarżąca uzyskała jako agent, a także obliczony przez tego biegłego najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, który wyniósł 17,18 % i okazał się wyższy od poprzednio przyjętego w zaskarżonych decyzjach. Natomiast wobec oczywistego błędu biegłego w wyliczeniu hipotetycznego kapitału wnioskodawczyni z uwagi na nieprawidłowo liczony okres wychowania dzieci po 0,7% podstawy wymiaru Sąd odmawiając opinii biegłego w tym zakresie waloru pełnowartościowego środka dowodowego, oparł się w tej części na hipotetycznych obliczeniach pozwanego (k. 94-95), z których wynika, że przy przyjęciu obliczeń biegłego co do wysokości zarobków prowizyjnych ubezpieczonej i najkorzystniejszego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszącego 17,18 %, prawidłowo obliczony hipotetyczny kapitał początkowy wnioskodawczyni na dzień 1.01.1999 r. będzie stanowić kwota 33.694,00 zł , a po jego zwaloryzowaniu na dzień 1.03.2018 r. będzie stanowić kwota 125677,99 zł, które to kwoty okazały się korzystniejsze niż dotychczas przyjęte przez pozwanego. Hipotetycznych obliczeń kapitału początkowego wykonanych przez ZUS w/w zakresie wnioskodawczyni nie kwestionowała i nie budzą one żadnych zastrzeżeń również ze strony Sądu. W konsekwencji daje to również wyższą kwotę emerytury od 1.03.2018 r., i w rezultacie czyni złożone odwołania zasadnymi.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje, orzekając jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z aktami rentowymi.

2 VI 2022 roku